

קָרְבֵּן עַל הָאֵי עֲגָלָה, בְּגִין לֹתְקִנָּא עַמִּיה מַה
דְּאַתְגַּטְיֵל הַהִיא נְשֶׁמֶתָּא דָבָר גַּשׁ מַגִּיה, וְלֹא יִשְׂתַּבְחַ
מִקְטְּרָגָא עַל (ר"א ל"ג קרבין בהאי) **עַלְמָא.**

וְרֹזֵא עַלְאָה תְּגִינָּן חַכָּא: שׂוֹר פֶּרֶת, עַלְעַגְלָה, בְּלָה
בְּרֹזֵא עַלְאָה אַשְׁתַּבְחָה, וְגִין כֵּה בְּדָא מַתְקִנָּין
לִיה, וְדָא הוּא דְכַתִּיב, (דברים כא) יִדְינָנו לֹא שְׁפָכָה אַת
הַדָּם הַזֶּה וְגוּ' לֹא שְׁפָכָה וְלֹא גְּרִימָנָא מִתְתִּיה, וּבְדָא
לֹא אַשְׁתַּבְחַ **מִקְטְּרָגָא עַלְיָהוּ,** וּבְכוֹלָא יִהְיב קְדֵשָׁא
בְּרִיךְ עִיטָּא לְעַלְמָא.

תָּא חַוו, בְּגֻזְנָא דָא בַּיּוֹם רָאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם הַכְּפֹרִים
דְּדִינָא אַשְׁתַּבְחַ בְּעַלְמָא, אִיהוּ קְאִים לְקַטְרָגָא
וַיִּשְׂרָאֵל בְּעֵין לְאַתְעָרָא בְּשׁוֹפֶר, וְלְאַתְעָרָא קְוִיל
דְּכָלִיל בְּאַשְׁ"א וּמִי"א וְרִיחָ"א וְאַתְעָבִידָיו חַד,
וְלֹא שְׁמַעָא הַהִיא קוֹל מְגֹו שׁוֹפֶר.

לשון הקידוש

שְׁפָכוּ וְלֹא גַּרְמְנוּ מִתְהַרְוּ. וְבוּה לֹא נִמְצָא
עַלְיָהָם מִקְטָרָג, וּבְכָל נְתָן הַקְדּוֹשׁ בְּרִיךְ
הָאָתָה עַצָּה לְעוּלָם.

בָּא רָאָה, בָּמוֹ זֶה בָּרָאשׁ הַשָּׁנָה וַיּוֹם
הַכְּפֹרִים, שְׁגַמְצָא הַדָּין בְּעוּלָם, הוּא
עוֹמֵד לְקַטְרָג, וַיִּשְׂרָאֵל צְרִיכִים
לְהַתְעוֹרֵר בְּשׁוֹפֶר וְלְעוֹרֵר קוֹל שְׁבָלוֹל
בְּאַשְׁ"שׁ וּמִי"ס רִיחָ"ח וְנַעֲשִׂים אֶחָד,
וְלֹהַשְׁמִיעַ אָוֹתוֹ קוֹל מִתְזֵךְ הַשׁוֹפֶר.
וְמַזְדֵּעַ לְיִזְרְעָא שְׁגַנְיָנוּ בָּאָן. שׂוֹר, פֶּרֶת, עֲגָלָה,
עֲגָלָה – בָּלָם בְּסָוד עַלְיָון נִמְצָאים, וְלֹבֶן
בְּבוּה מַתְקִנִּים אָתוֹ, וְזֹה שְׁבָרְתּוֹב (דברים כא)
יִדְינָנו לֹא שְׁפָכָה אַת הַדָּם הַזֶּה וְגוּ'. לֹא

זהו קול סלקה עד אתר דברסיא לדינא יתבא
ובבטש בה וסלקה. פיו דמطا האי קול
מתהא, קול יעקב אתחkon לעילא, וקדשא בריך
הוא (דף קיד ע"ב) אתר רחמי, דהא בגונא דישראל
מתערוי לתחטא קול חד בלילה באש"א ורוח"א ומ"א
דנפק כי חד מגו שופר, הבי נמי אתר לעילא
שופר. זהו קול דבליל באש"א ומ"א ורוח"א
אתחkon, ונפק דא מתהא ודא מעילא, ואתחkon עלמא
ורחמי אשתבהו.

זהו מקריגא ערabb דחשיב לשולטאה בדין
ולקטריגא בעילמא, וחמי דמתערוי רחמי,
בדין ערabb ואתחש חיליה ולא יכול לمعد מיד,
וקודשא בריך הוא דין עילמא ברחמי, די תימא
דין אשעביד, לאו הבי, אלא אתחברו רחמי
בדין, וועלמא אתחן ברחמי.

לשון הקודש

ואתו קול עולה עד מקום שיושב בפא
הדין ומכה בו ועלה. פיו שמניע הקול
זהה מלמטה, הקול של יעקב נתקן
למעלה, והקדוש בריך הוא מעורר
רחמים. שחרי כמו שישראל מעורים
למטה קול אחד כלול בא"ש ורוח"ח מ"ם
שיותאים באחד מהז ה쇼פר, אך גם
מתעורר למעלה שופר. ואתו קול

תא חוי, בתיב, (תהלים פא) תקעו בחדר שופר בפסה ליום חגנו דאתפסיא סיהרא. דהא כדיין שלטה היא חוויא בישא ויכיל לנזקא עלמא, זבד מתענרי רחמי, סלקא סיהרא ואתערת מתמן, ואיזו אתערגב ולא יכイル לשולטאה, ואתעבר דלא יתרקרב תפן, ועל דא ביום ראש השנה בעי לערבבא לייה כמאן דאתער משנתיה ולא ידע כלום.

ביום הփורים בעי לניזחא ולמעבד לייה ניזחא דרויחא בשער דקרבין לייה, וכדין אתהפה סיגוריא עליהו דישראל, אבל ביומא דראש השנה אתערגב דלא ידע ולא יכイル למעבד כלום. חמי אתعروתא דרחמי סלקין מתטא, ורחמי מלעילה וסיהרא סלקא בגיןיה. כדיין אתערגב ולא ידע כלום ולא יכイル לשולטאה.

לשון הקודש

שלא יתרקרב לשם, ולא בראש השנה צריך לערבב אותו בימי שפתה עיר משותו ולא ידע כלום.

ביום הփורים צריך לנתח ולעשות לו נתת רוח בשער שטקריבים לו, ואו מתרפה לסגנון על ישראל, אבל ביום של ראש השנה מתערגב, שלא ידע יוכל להזיק לעולם. ובשפת עיריהם רחמים, עיליה הלבנה ומעבדה שם, והוא מתרגב ולא יכול לשולט, וועבר

תאמר שנעשה דין - לא בדי אלא מתחברים רחמים עם דין, והעולם נدون ברחמים.

בא ראה, בתוב (תהלים פא) תקעו בחדר שופר בפסה ליום חגנו, שהלבנה מהכפה, شهر או שולט הנחש הרע ויכול להזיק לעולם. ובשפת עיריהם רחמים, עיליה הלבנה ומעבדה שם, והוא מתרגב ולא יכול לשולט, וועבר

וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דָן לְהֹו לִישְׂרָאֵל בְּרָחְמֵי, וְחִים
עַלְיָהוּ וְאַשְׁתָּבָחַ לְהֹו זְמָנָא כֶּל אֲנוֹן
עַשְׂרָה יוֹמִין דְּבֵין רָאשׁ הַשְׁנָה לְיּוֹם הַכְּפֹרִים לְקַבְּלָא
כֶּל אֲנוֹן דְּתִיבֵּין קְמִיה וְלִבְפְּרָא לֹזֶن מְחוּבֵיהוּ וְסַלִּיק
לוֹזֶן לְיוֹמָא דְכְפּוּרִי.

וְעַל דָא בְּכֹלָא קָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא פְקִיד לֹזֶן
לִישְׂרָאֵל לְמַעַבְדָ עַזְבָּדָא בְגִינַן דָלָא יִשְׁלֹט
עַלְיָהוּ מִאן דָלָא אַצְטְרִיךְ, וְלֹא יִשְׁלֹוט עַלְיָהוּ דִינָא,
וַיהוֹן בְּלָהּוֹן זְבָאוֹן בְּאַרְעָא (דף גטו ע"א) בְּרָחְיוֹנוֹ דָאָבָא עַל
בְגִינַן, וּבְכֹלָא בְּעַזְבָּדָא וּבְמַלְיאָן תְּלִיא, וְהָא אַזְקִימָנָא
מַלְיאָן.

וַיְיָ פְקִיד אֶת שָׂרָה בְּאַשְׁר אָמָר, דְבַתְיב לְמַזְעָד
אָשָׁוב אַלְיַיד בְּעַת חַיָה וְלִשְׂרָה בַן. וְתַגִּינוּ פְקִיד
אֶת שָׂרָה, פְקִידָה לְנוֹקָבָא, זְכִירָה לְדֻכָּרָא, וּבְגִינַן פְקִיד

לשון הקודש

וְעַל וְה בְּפֶל מִצְוָה הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֶת יִשְׂרָאֵל לְעַשׂות מְעַשָּׂה, בְּרִיךְ שְׁלָא
יִשְׁלַט עַלְיָהָם מֵשָׁלָא צְרִיךְ וְלֹא יִשְׁלַט
עַלְיָהָם הַדָּין וַיהי בְּלָם צְדִיקִים בְּאָרֶץ
בְּאַהֲבָת הָאָב עַל הַבָּנִים וּבְנֵי אָדָם, וְתַפְלֵל
תַלְוי בְּמְעַשָּׂה וּבְכְפּוּרִים, וְהָרִי בְּאַרְנוֹן
הַרְבָּרִים.

וְהָא פְקִיד אֶת שָׂרָה בְּאַשְׁר אָמָר, שְׁבָתוּב
לְמַזְעָד אָשָׁוב אַלְיַיד בְּעַת חַיָה וְלִשְׂרָה
וְמַעַלָה אָתָם לְיּוֹם הַכְּפּוּרִים.

וְרָחְמִים מִלְמַעַלָה וְהַלְבָנָה עוֹלָה בְּגִינַם,
או הָא מִתְעַרְבָּב וְלֹא יִדְעַ בְּלָום וְלֹא
יִכְלֵל לְשָׁלַט.

וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דָן אֶת יִשְׂרָאֵל
בְּרָחְמִים וְחִסְעָלָם עַלְיָהָם וּמוֹצָא לָהֶם זִמְן בְּלָם
אָתָם עַשְׂרָה יָמִים שְׁבִין רָאשׁ הַשְׁנָה
לְיּוֹם הַכְּפּוּרִים לְקַבְּלָא אֶת בְּל אָתָם
הַשְׁבִים לְפָנָיו וּלְכִפְרָא לְהָם מִחְטָאתָם
וּמַעַלָה אָתָם לְיּוֹם הַכְּפּוּרִים.

וַיְיָ פָּקַד אֶת שָׂרָה, בְּאָשֵׁר אָמַר, דְּכֹתִיב שׁוֹב אָשֵׁב
אֲלֵיכֶם בְּעֵת חִיה וְנוּ, מִהָּבָא מִשְׁמָעָךְ אָמַר וַיֹּאמֶר שׁוֹב
אָשֵׁב אֲלֵיכֶם, וַיֹּאמֶר סְתִّם, דְּאֵיתָהוּ הָתוֹה וְלֹא שְׁלִיחָה
אַחֲרָא:

וַיַּעֲשֵׂה יְהֹוָה לְשָׂרָה וְנוּ. בֵּין דָּאָמַר וַיְיָ פָּקַד אֶת שָׂרָה,
מַהְוָה וַיַּעֲשֵׂה יְהֹוָה לְשָׂרָה. אֶלָּא הַכִּי תְּגִינֵּן דָּאָבָא
דְּעוֹבָדָיו דְּקָדְשָׂא בְּרִיךְ הַזָּא מִהְהֹא נָהָר דְּנָגִיד וְנָפִיק
מַעַדְן אֵיתָהוּ, וַיֹּאמֶר נְשָׁמְתָהּוּן דְּצִדְיקִיא, וַיֹּאמֶר מַזְלָא
דָּכְלָ בְּרָבָאן טָבָאן וְגַשְׁמִי בְּרָבָאן גַּזְלִי מַנְיָה וְמַתְפָּנוּ
גַּפְקִי, דְּכֹתִיב לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגּוֹן, דְּאֵיתָהוּ מַזְיָּיל וְמַשְׁקָה
מַעַילָא לְתַתָּא, בְּגִינֵּן דְּבָנֵי (נְשָׁא) בְּהָאֵי מַזְלָא תְּלִין וְלֹא
בָּאָתָר אַחֲרָא. וְעַל דָּא בְּתוּב וַיְיָ פָּקַד אֶת שָׂרָה
פְּקִידָה בְּלַחְזָדָיו.

לשון הקודש

בָּן, וְשָׁגִינָה, פָּקַד אֶת שָׂרָה - פְּקִידָה
לְנִקְבָּה, וְכִירָה לְזָכָר. וּמְשׁוּם בָּךְ וְהִ
פָּקַד אֶת שָׂרָה. בְּאָשֵׁר אָמַר, שְׁבָתוּב
שׁוֹב אָשֵׁב אֲלֵיכֶם בְּעֵת חִיה וְנוּ. מִפְּאָן
וְגַשְׁמִי בְּרָבָה גַּזְלִי מַמְנוּ וְמַשְׁמָס
וְיַצְאִים, שְׁבָתוּב לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגּוֹן.
שְׁהָוָא מַזְיָּיל וְמַשְׁקָה מַלְמָעָלה לְטַמָּה
מְשׁוּם שְׁבָנִים בְּמַזְלָל הָתוֹה תְּלוּוּים, וְלֹא
בָּמִקּוֹם אָחָר. וְעַל וְהִ בְּתוּב וְהִ פָּקַד אֶת
שָׂרָה, פְּקִידָה בְּלַבְבָּה.

וַיַּעֲשֵׂה הָיָה לְשָׂרָה וְנוּ. בֵּין שָׁאָמַר וְהִ
פָּקַד אֶת שָׂרָה, מַהְוָה וַיַּעֲשֵׂה הָיָה לְשָׂרָה?
אֶלָּא בָּךְ שָׁגִינָה, שְׁפָרִי מַעֲשָׂיו שָׁלָ

ויעש יי לשרה. עשויה איה לעילא מהאי דרגא
כמה דאתמר דהא בمزלא תליה, ועל דא
כאנ פקידה ובאן עשייה. ובגין זה אמר יי ווי וכלה
חר. רבי אלעזר פתח ואמר (תהלים קב) הנה נחלת יי
בנים שבר פרי הבטן. הנה נחלת יי, אחנטא
לאתחדא בי דלא ית עבר מינה לעלמיין, דבר ניש
הזכי לבניinha בא עלא זכי בהו למעיל לפרגודא
בעלא דאת. בגין זה הוא בר דשביק בר ניש זכי
ביה בעלא דא, איהו זכי ליה לעלא דאת, זכי
לאעלא ביה לנחלת יי. מאן נחלת יי, דא ארץ
החיים. והכי קרא לה לאرض ישראל דאייה ארץ
החיים.

דיז מלפָא (קרא ליה) נחלת יי דכתיב, (שמואל א כו) כי
גרשוני היום מהתפחה בנחלת יי לאמור לך

לשון הקידוש

לעולם הבא, משום שהוא רבן
שהשair בון האדים זוכה בו בעולם
הזeh, הוא זוכה אותו לעולם הבא, זוכה
להבנש בו לנחלת ה'. מה זה נחלת ה'
וז אرض החיים. וכך קרא לה את ארץ
ישראל, שהיא ארץ החיים.

ויעש ה' לשרה, עשויה היה למעלה מן
הדרגה זו, במזו שנאמר שבמול זה
תליין, ועל זה באן פקידה ובאן עשייה.
ולבן אמר ה' זה, והפל אחר. רבי
אלעזר פתח ואמר, (תהלים קב) הנה נחלת
ה', בנים שבר פרי הבטן. הנה נחלת ה',
תליך להאותו בה' שלא יתבטל ממנה
לעולם. שכן אדם שזכה לבנים
בעולם הזה, זוכה בהם להבנש לפרגוד

עבד אלְהִים אחרים, ובגין לכך הגה נחלת יי' (דף קטו ע"ב) בנים. מאן אזי ליה לבך ניש. בגין. אי זכי בהז ביהאי עלמא, שכר פרי הבטן, אגרא וחולקא טבא בההייא עלמא, בההוא איבא דמעוי איהו דזבי בר נש בההוא עלמא בהז.

תא חוי, הגה נחלת יי' בנים. ירותא ואחסנתא דאיין דעובדו דקדושא בריך הוא מלעילא איהו מאילנא דחוי, דהא מתמן זבי בר נש לבניין במה דאת אמר, (הושע יד) מפני פריך גמץא. מה בתיב, (תהלים קכו) אשרי הנבר אשר מלא את אשפטו מהם לא יבשו וננו. אשרי בעלמא דין ואשרי בעלמא דאת.

לא יבשו כי ידברו את אויבים בשער. מאן אויבים בשער. אלין מאיריהון דдинין, דבר נשמתא

לשון הקודש
אחרים, ומשם לכך הגה נחלת הי' בנים. הוא מלמעלה הוא מעין התיים, שהרי ממש וכשה בן אדם לבנים, כמו שנאמר מי מובה את האיש הזה? בנים. אם יוכחה בהם בועלם זהה - שכר פרי הבטן. שכר וחלק טוב באותו עולם באוטו פרי מעיו הוא שוכחה בן אדם באותו עולם בהם.

בא ראה, הגה נחלת הי' בנים, ירש מה פרות של מעשה הקדוש ברוך

נפקת מהאי עלמא, פמה אונן מיריהון דידיינן דזומיגין
קמייה, עד לא ייעול לדיבתיה בשער בההוא פרעה
דיעועל תמן, בגין דמשכונין שבק בhai עלמא
ובגנינהון יוצבי בההוא עלמא ועל דא לא יבושו כי
ידברו את אויבים בשער.

רבי יהודה ורבי יוסף היו אזרחי בארכא. אמר ליה
רבי יהודה לרבי יוסף פתח פומך ולעוי
באורייתא דהא שכינתה אשתחחת גבה, דכל זמן
דבמלוי דאורייתא לעאן שכינתה אהיה ומתחברא,
ובכל שכן בארכא דשכינתה קדמה ואתי ואיזלא
קמיהו הבני נשא דובאן במחימנותא רקדשא בריד
זהו.

פתח רבי יוסף ואמר. (טהילים קכח) **אשר בגן פריה
בירבתי ביתך בגין כשתילי זיתים סביב**

לשון הקודש שבאשר נשמה יוצאה מהעולם הנה,
במה הם בעלי הדין שטומנים לפניה
נמצאת אצלם, שבכל זמן שבדרכם
עד שלא תבנום למקומם בשער באותו
תורה מדברים, באה השכינה
ומתחברת, וכל שעון בדרך, שכינה
מקדים ובאה והולכת לפני בני אדם
שוכנים באמונה רקדוש ברוך הוא.
פתח רבי יוסף ואמר, (שם) **אשר בגין כשת**
פריה בירבתי ביתך בגין כשתילי
זיתים סביב לשלהנה. אשר בגין כפת
בדרכם. אמר רבי יהודה לרבי יוסף, פתח

לְשַׁלְּחָנֶךָ. אֲשֶׁתֶּךָ כִּגְפֵּנוּ פְּרִיה, כֹּל זִמְנָא דָאֲתָתָא
בִּירְכָּתִי בֵּיתָא וְלֹא נִפְקָא לִבְרָה, הִיא צְנוּעָה וְאֲתָחוּ
לְאוֹלְדָא בְּנֵי דְכְשָׂרָן. כִּגְפֵּנוּ, מַה גַּפֵּנוּ לֹא אֲתַגְטָעָא
אֲלֹא בְּזִינָה וְלֹא בְּזִינָא אַחֲרָא. כֵּד אֲתָתָא דְכְשָׂרָא
לֹא תַּعֲבֶד נְטוּעָן בְּבָרָן שְׁאַחֲרָא. מַה גַּפֵּנוּ לֹא אִית
בֵּיהֶ רְכִיבָה מְאִילְנָא אַחֲרָא, אֲזֹופֵה כִּי אֲתָתָא דְכְשָׂרָא
הַכִּי נְמִי.

חמי מה אגרה, (דב קטע ע"א) **בגין בשתילו זיתים.** מה זיתים לא נפל טרפייהו כל يوم שטא ובלהז **קשוריין** (נ"א בספר) תדריר, אוף הבי בגין בשתילו זיתים סביב לשלהנך. מה כתיב בתיריה הגה כי בן יברך גבר ירא יי. מי הגה כי בן יברך גבר. הגה בן מיבעי ליה. אלא לאסגאה מלאה אחרא דאוליפנא דא מיניה, אבל זמגא דשכינהה הוה צניעא באטרה פרקה חוו לה בכבול בגין בשתילו זיתים אלין

לשון הקודש

מה זיתים אין עליהם נופלים כל ימות
השנה ובכל קשורים ובסירותם, אף בז' **בניך בשתי לוי זיתים סביר לשלהנה.** מה
כתב אתריו? הגה כי בן יברך גבר ירא
ה. מה זה הגה כי בן יברך גבר? הגה
בן היה צרייך לכתבו! אלא לרבות דבר
אחר שלמדנו זה ממנה, שביל ומין
שהשכינה היהת אזועה במקומה בראו.
בראה מה שבראה: **בניך בשתי לוי זיתים.**

ישראל בְּדַרְשָׁן בָּאָרֶץ. סִבְיוֹ לְשָׁלַחֲנָה. דָאָכְלֵי
וְשַׂתְּאָן וּקְרַבְיָן קְרַבְגָּנוֹ וְחַדְאָן קְמִי קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא,
וּמִתְּבָרְכוּ עַלְאַיִן וְתַתְּאַיִן בְּגִנְיִיהָן.

לְבַתֵּר דְּשִׁבְגִּנְתָּא נְפִקְתָּא, אַתְּגָלוּ יִשְׂרָאֵל מַעַל
פָּתֹרָא דָאָבָוָהוֹן וְהַזּוּ בִּינִי עַמְמִיא וְצַוְחוֹין
כָּל יוֹמָא וְלִית דְּאָשָׁנה בְּהַזּוּ בָּר קְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא
דְּכַתִּיב (וַיָּקֹרְאָ כָּי) וְאַף גַּם זֹאת בְּהִזּוֹתָם בָּאָרֶץ אַיְבִּיכָּם
וּגּוֹ. וְחַמִּינָן בְּפִמָּה קְדִישָׁוֹן עַלְאַיִן מִיתּוֹ בְּגַזְרֵין תְּקִיפִּין,
וְכָל דָּא בְּגַיּוֹן עַוְנָשָׁא דְּאוּרִיתָא דְּלָא קְיִמוּ יִשְׂרָאֵל
בְּפָד הַזּוּ שָׂרָאָן בָּאָרֶץ קְדִישָׁא.

חַמִּי מה כתיב, (דברים כח) תַּחַת אָשָׁר לֹא עָבְדָת אֶת
יְהָוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁמָחָה וּבְטוּב לְבָב מְרַב בָּל. הָאֵי
קָרָא אֵיתָו רָזָא, תַּחַת אָשָׁר לֹא עָבְדָת בְּשָׁמָחָה, בָּזְמָן
דְּכָהֵני הַזּוּ קְרַבְיָן קְרַבְגָּנוֹ וְעַלְוָנוֹ וְדָא הִיא בְּשָׁמָחָה.

לשון הקודש

לה בְּבִיכּוֹל – בְּגִיד בְּשִׁתְיָלי וַיִּתְיָם, אַלְוּ
לְקַבְבַּח, שְׁבָתוֹב (וַיָּקֹרְאָ כָּי) וְאַף גַּם זֹאת
יִשְׂרָאֵל בְּשִׁשְׁרוּוּיִם בָּאָרֶץ. סִבְיוֹ
לְשָׁלַחֲנָה – שְׁאוֹכְלִים וְשׂוֹתִים וּמְקַרְבִּים
קְרַבְנָות וְשִׁמְחָתִים לְפָנֵי הַקָּרוֹשׁ בְּרוֹךְ
הָוּא, וּמִתְּבָרְכִים עַלְיוֹנִים וּמִתְּחַתּוֹנִים
בְּגַלְלָם.

אַחֲר שִׁיצְיָה הַשְּׁבִינָה וְגַלְוִי יִשְׂרָאֵל מַעַל
שְׁלַחַן אֲבִיכָם, וְהֵם בֵּין הַעֲמִים וּצְוּזִים
כָּל יוֹם, וְאֵין מַי שִׁינְשִׁיגָה בָּהֶם פָּרֶט

ובטوب לְבָב, אַלְיוֹן לִיוָּאֵי. מִרְזֶב כָּל, אַלְיוֹן יִשְׂרָאֵל דָהּוֹ אֲמְצָעִים בִּינְיִיהוֹ וְגַטְלִי בְּרַכָּאָן מִפְּלָס טְרִין. דְבָתִיב, (ישעה ט) הַרְבִּית הַגּוֹי לוֹ הַגְּדָלָת הַשְּׁמָחָה. אַלְיוֹן פְּהָנֵי. שְׁמָחוֹ לְפִנֵּיךְ בְּשְׁמָחָת בְּקָצֵיר, אַלְיוֹן יִשְׂרָאֵל דְקָדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לוֹן עֲבוֹרָא דְחַקָּלָא וִיהְבִּי מַעֲשָׂרָא מְפָלָא. בְּאַשְׁר יִגְילֹן בְּחַלְקָם שְׁלָל. אַלְיוֹן לִיוָּאֵי דְגַטְלָא מַעֲשָׂרָא מִנוֹ אַדְרָא.

דָבָר אַחֲרַ הַרְבִּית הַגּוֹי. אַלְיוֹן יִשְׂרָאֵל דְמַהִימָנוֹתָא דְקוֹידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְיוֹהוֹ בְּדָקָא חָזִי. לוֹ הַגְּדָלָת הַשְּׁמָחָה, דָא אִידּוֹ דְרִגָּא רִישָׁא עַלְאָה דְאָבָרָהָם דְאַתְּדָבָק בָּה, דְאִיּוֹ גָדוֹל וְחַדּוֹה בִּיהְ אֲשַׁתְּבָחָה.

שְׁמָחוֹ לְפִנֵּיךְ, (דף קטו ע"ב) **בְּשֻׁעַתָּא דְסַלְקַיּוֹן לְאַתְּדָבָקָא בָּךְ.** **בְּשְׁמָחָת בְּקָצֵיר,** דָא בְּגַסְתָּא יִשְׂרָאֵל

לשון הקודש

אשר לא עָבַרְתָ בְשְׁמָחָה, בַּזְמָן שְׁבָהָנִים
הַיּוֹ מִקְרִיבִים קָרְבָּנוֹת וְעוֹלוֹת, וּוֹ הִיא
בְשְׁמָחָה. וּבְטֻבְלָבָב – אַלְיוֹן הַלְוִים.
מְרַב כָּל – אַלְיוֹן יִשְׂרָאֵל שְׁחִי אֲמְצָעִים
בִּינְיִים וְגַטְלִי בְּרַכּוֹת מִפְּלָס הַצְּדִים,
שְׁבַתּוֹב (ישעה ט) הַרְבִּית הַגּוֹי לוֹ הַגְּדָלָת
הַשְּׁמָחָה. אַלְיוֹן הַפְּהָנֵי. שְׁמָחוֹ לְפִנֵּיךְ
בְשְׁמָחָת בְּקָצֵיר – אַלְיוֹן יִשְׂרָאֵל שְׁחַקְדוֹשָׁ
ברָוךְ הוּא בָרָךְ לָהֶם אֶת תְּבוּאת הַשְׁדָה
שְׁמָחוֹ לְפִנֵּיךְ – בְשַׁעַת שְׁעוּלִים לְהַדְבָקָה
שְׁחוֹא גָדוֹל, וְחַדּוֹה נִמְצָאת בָּה.

דשְׁמַחַת בִּקְצֵיר דִּילִיה הָנָה. כַּאֲשֶׁר יִגְלֹו בְּחַלְקָם שְׁלָל. כַּאֲשֶׁר יִגְלֹו, אֲלֵין שֶׁאָר חִילֵין וַתִּתְبִּין לְתַתָּא בְּזַמָּנָה דְּמַחְלָקִי שְׁלָל וַטְּרֵפָה בְּרָאשִׁיתָ דְּכָלָא.

רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח וַיֹּאמֶר, (תהלים קיט) עַת לְעֹשֹׂת לְזַיְן הַפְּרוֹ תּוֹרַתְךָ. עַת לְעֹשֹׂת לְזַיְן מַהוּ. אֶלָּא הָא אַוְקְמוֹה. אֶבְלָ עַת, דָּא בְּגַסְתִּישָׁרָאֵל דְּאַקְרֵי עַת. בְּמָה דְּאַת אָמֶר, (ויקרא טז) וְאֵל יִבָּא בְּכָל עַת אֶל הַקְדֵּשׁ. מַאי וְאֵל יִבָּא בְּכָל עַת. בְּמָה דְּאַת אָמֶר (משל ז) לְשִׁמְרֵךְ מַאֲשָׁה זֶרֶה. וְדָא הוּא (ויקרא י) וַיִּקְרִיבּוּ לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר זֶרֶה. מַאי טֻמֵּא עַת. בְּגַיְן דְּאִית לְהָעַת וַיְמַן לְכָלָא לְקַרְבָּא לְאַתְנָהָרָא לְאַתְחַבְּרָא בְּדַקָּא יִאָוֶת. בְּמָה דְּאַת אָמֶר, (תהלים סט) וְאַנְּיִ תְּפִלְתִּי לְךָ יְהָעַת רְצֹן.

לשון הקודש

– זו בְּגַסְתִּישָׁרָאֵל שְׁנַקְרָאת עַת, בְּמוֹ שְׁנָאָמֶר (ויקרא טז) וְאֵל יִבָּא בְּכָל עַת אֶל הַקְדֵּשׁ. מָה זֶה וְאֵל יִבָּא בְּכָל עַת? בְּמוֹ שְׁנָאָמֶר (משל ז) לְשִׁמְרֵךְ מַאֲשָׁה זֶרֶה. וְזֶה (ויקרא י) וַיִּקְרִיבּוּ לִפְנֵי יְהָה אֲשֶׁר זֶרֶה. מָה הַטּוּם עַת? מִשּׁוּם שִׁישָׁ לְהָעַת וַיְמַן לְכָל הַכָּל. כְּשַׁמְחַת בִּקְצֵיר – זו בְּגַסְתִּישָׁרָאֵל שְׁשַׁמְחַת הַקְצֵיר הִיא שְׁלָה. בַּאֲשֶׁר יִגְלֹו בְּחַלְקָם שְׁלָל – בַּאֲשֶׁר יִגְלֹו אֶלָּו שֶׁאָר חִילֵין וַתִּתְבִּין לְמַתָּה בְּזַמָּנָה דְּמַחְלָקִי שְׁפַתְחָלִקִים שְׁלָל וַטְּרֵפָים טְרֵף בְּרָאשִׁית הַכָּל.

רַבִּי יְהוֹדָה פָּתָח וַיֹּאמֶר, (תהלים קיט) עַת לְעֹשֹׂת לְזַיְן הַפְּרוֹ תּוֹרַתְךָ. מָה זֶה עַת לְעֹשֹׂת לְהַתְּקִרְבָּה לְהַיּוֹת מְאִירָה וְלַהֲתִיבָּר בָּרָאֵין, בְּמוֹ שְׁנָאָמֶר (תהלים סט) וְאַנְּיִ תְּפִלְתִּי לְךָ הָעַת רְצֹן.

לעשות לֵי בְמָה דְכִתִיב, (שמואל ב' ח) **ויעש** דוד שם.
הכל מַאֲן דְאִשְׁתָדֵל בְאוֹרִיתָא בְאַילוּ
עבד ותָקָנוּ הָאֵי עַת לְחֶבְרָא לְה בְּקָרְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
וְכֹל כֵּךְ לְמָה בְגַיְן דְהַפְרוּ תֹרְתָךְ, דְאַילוּ לֹא הַפְרוּ
תֹרְתָךְ לֹא אִשְׁתְּבַח פִירְזָא דְקוֹידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
מיישרָאֵל לְעַלְמִין.

אמֶר רַבִי יוֹסֵי בְגַוְנָא דָא בְתִיב, (ישעה ס) **אנַי** ייִ
בעתָה אֲחִישָׁנָה. מַהוּ בְעַתָּה. בְעַתָּה. דְתָקָום
מעבָרָא בְדַיָּן אֲחִישָׁנָה. אָמֶר רַבִי יוֹסֵי וְעַם בָּל דָא
יוֹמָא חד אֵיה בְגַסְתָּא **ישראל** גו עַפְרָא וְלֹא יַתִיר.
אָמֶר רַבִי יְהוֹדָה הַכִּי אָמְרוּ. אָבָל תָא חַזִי, רַזָא
דָאָולִיפָנָא, בְשֻׁעַתָא דְבָנָסָת **ישראל** אַתְגָלִיא
מְאַתָּרָה, בְדַיָּן **אָתָוֹן** דְשָׁמָא קְדִישָׁא בְבִיכּוֹל
אַתְפָרְשָׁו. **דְאַתְפָרְשָׁא** ה"א מַן וְא"ז, וּבְגַיְן **דְאַתְפָרְשָׁו**

לשון הקידוש

לעשות לה, במו שְׁבָתוֹב (שמואל ב' ח)
אנַי ה' בְעַתָה אֲחִישָׁנָה. מַהוּ בְעַתָה?
ויעש דוד שם. **שְׁבָל** מי שְׁמַשְׁתָדֵל
בתוֹרָה בְאַילוּ עָשָׂה ותָקָנוּ אֶת הָעֵת הָזֹאת
אָמֶר רַבִי יוֹסֵי, וְעַם בָּל וְה, יְמִים אַחֲרֵי הָיא
בְגַסְתָּא **ישראל** בְתוֹךְ הַעֲפָר וְלֹא יוֹתָר.
אָמֶר רַבִי יְהוֹדָה, בְךָ אָמְרוּ, אָבָל בְאָ
רָאה הַפּוֹד שְׁלֹמְרָנוּ. בְשֻׁעָה שְׁבָנָסָת
ישראל גַּלְתָה מִפְקָומָה, אוֹ אָותִיות
הַשְׁמָה הַקּוֹדֶש בְבִיכּוֹל נְפָרְדוּ, שְׁנְפָרְדוּ
ה"א מַן וְא"ז, וּמְשׁוּם שְׁנְפָרְדוּ מַה
אָמֶר רַבִי יוֹסֵי, במו זה בְתּוֹב (ישעה ס)

מה כתיב (תהלים לט) נִאֵלָמְתִי דַׁוְמִיְה, בְגַנּוֹן דְאִסְתָּלָק וְאַז מִן הַאֲ, וְקוֹל לֹא אִשְׁתְּפָח, בְּדִין דְבָור אֶתְאָלָם. ובגנון כך היא שכיבת בעפרה כל ההוא יומא (קניא) דה"א. ומאן איה אלף חמישאה, ואף על גב דאקדימית בגוליתא עד לא יעול ההוא אלף חמישאה רוזא דה"א, וביד ייתי אלף שתיתאה דאייה רוזא (דף קיו ע"א) דואז, בדין ואז יוקים לה"א.

בזמנא שית זמנים עשר שתין נפש, דין שלימו ואז עשר זמנים, ואז שית זמנים עשר, (רואה") ואז סלקא (בעשר) כי, ואז נחתא בה"א.

אשקלים ואז גו עשר שית זמנים, בדין הו שתיין לאקמא מעפרה, ובכל שתין ושתיין מההוא אלף שתיתאה אתתקוף ה"א וסלקא בדרゴי לאתתקוף. ובshit מאה שניין לשתייהה יתפתחון

 לשון הקודש

בתוב? (תהלים לט) נִאֵלָמְתִי דַׁוְמִיְה, משום שהסתלק ואז מה"א וקוול לא נמצא, או הבהיר נאלם, ולבן היא שוכבת לעפר כל אותו היום תהה של ה"א. ומהו? אלף החמשה. ואף על גב שהקדימה בגולות עד שלא ניכנס אותו אלף החמשה, הסוד של ה"א. ובשיבא אלף החמשה, שהוא הסוד של ואז, או ואז, יקים את ה"א.

תְּרֵעִי דְּחַכְמָתָא לְעִילָא וּמִבּוּעִי דְּחַכְמָתָא לְתַתָּא,
וַיַּתְהַקֵּן עַלְמָא לְאַעֲלָא בְּשִׁבְיעָה. כֹּבֶר נֶשׁ דְּמַתְתָּהּוֹ
בְּיוֹמָא שְׁתִיתָהָה מִכִּי עַרְבָ שְׁמַשָּׂא לְאַעֲלָא בְּשִׁבְתָּא.
אוֹפֶה חַכְיָנִי. וּסְימַגִּיךְ (בראשית ט) בְּשִׁנְתָּשָׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה
לְתַחִי נֶחָם וְנוּ' נַבְקָעוּ כָּל מַעֲינּוֹת תַּהֻּום רַבָּה.

אָמַר לֵיה רַבִּי יוֹסֵי כָּל דָא אַרְיכּו זְמָנָא יַתִיר
מִכָּמָה דְאַזְקָמוֹת חַבְרִיא דְאַיְהוּ יוֹמָא חַד
גָּלוֹתָא דְבָנָסָת יִשְׂרָאֵל וְלֹא יַתִיר דְבָתִיב, (אי' ח' א) נַתְנָנִי
שׁוֹמָמָה כָּל הַיּוֹם הַזֶּה. אָמַר לֵיה חַכְיָ אַוְלִיפָּנָא מַאֲבָא
בְּרוּזִין דְאַתּוֹן דְשָׁמָא קְדִישָׁא וּבְיוֹמָי דְשָׁנִי עַלְמָא
וּבְיוֹמָי דְבָרָאשִׁית וְכֹלָא רְזָא חַד אַיְהוּ.

וּבְדִין יַתְהַזֵּי קְשָׁתָא בְּעַנְנָא בְּגַוְונִי נְהִירִין בְּאַתְתָּא
דְמַתְקַשְׁטָא לְבָעָלה דְבָתִיב, (בראשית ט) וּרְאִיתִיחָ
לְזַפְרַ בְּרִית עַזְלָם וְהָא אַזְקָמוֹת וּשְׁפִיר הַזָּא. וּרְאִיתִיחָ,

---

לשון הקודש

הַשְׁשִׁי יַפְתַּחְוּ שְׁעָרֵי הַחַכְמָה לְמַעַלָה
וּמַעֲינּוֹת שְׁלֵל הַחַכְמָה לְמַטָּה, וַיַּתְהַקֵּן
הַעוֹלָם לְהַבְנָס לְשִׁבְיעִי. בָּמוֹ בֵּן אָדָם
שְׁמַתְהַקֵּן בַּיּוֹם שְׁשִׁי מִבְשָׁטָעָרִיב הַשְׁמָשׁ
לְהַבְנָס לְשִׁבְתָּא, אַפְכָד נֶם, וּסְימַן לְדָבָר
— (בראשית ט) בְּשִׁנְתָּשָׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לְתַחִי
נֶחָם וְנוּ' נַבְקָעוּ כָּל מַעֲינּוֹת תַּהֻּום רַבָּה.

אָמַר לוּ רַבִּי יוֹסֵי, כָּל זֶה וּמַن אָרְךָ יוֹתֵר
מִפְפִי שְׁבָאָרוּחוֹ הַחֲבָרִים שַׁהְוָא יָם

בגונין נהירין בדקא יאות. ובדין לזופר ברית עולם. מאן ברית עולם. דא בנסת ישראל, ויתחבר וא"ו בה"א, ויוקים לה מעפרא, כמה דעת אמר ניזכר אלhim את בריתו. דא בנסת ישראל דעתו איה ברית, כמה דעת אמר והיתה לאות ברית וכו'.

בד יתר וא"ז לנבי ה"א, בדיןอาทין עלאין יתערין בעלמא ובנוי דראובן ומיגין דיתערין קרבין בכל עלמא, ובנסת ישראל יוקים לה מעפרא וידבר לה קדשא בריך הוא. וישתבח קדשא בריך הוא לגביה גו גלותא בחושבן וא"ז שית ומגין י' (עשרה). עשר ומגין שית שניין, ובדין תיקום ויתפרק עלמא למעבד נוקמין, ומאן דעתו מאייך יתרמי.

אמר ליה רבי יוסף שפיר קאמרת בגין (דף קז ע"ב)
דאיהו גו רוא דעתוון. ולית לו לאתערא

לשון הקודש

ראובן לעורר קרבנות בכל העולם, ובנסת ישראל יוקים אותה מן העפר ויבור אורתה הקירוש ברוך הוא, ויטצא הקירוש ברוך הוא אצל ברוך הגנות בחשבון וא"ז שיש פעמים י' עשר פעמים שש שניים, או תקום ויפקד העולם לעשות נקמות.ומי שהוא נזוק והרי פרשוה יפה הוא. וראיתה בגונים מAIRIM בראוין, ואו ליבר ברית עולם. מה זה ברית עולם? זו בנסת ישראל, ויתחבר וא"ז עם ה"א ויקימה מן העפר, כמו שנאמר ויזופר אלhim את בריתו. זו בנסת ישראל שהיא ברית, כמו שנאמר והיתה לאות ברית וכו'.

או יתעורר וא"ז אל ה"א, או אחרות עליונים יתעוררם בעולם, ועתדים בני